

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
Cyfarfod:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad:	5 Rhagfyr 2024
Teitl yr Adroddiad:	Adroddiad Sicrwydd Llywodraethiant Gwybodaeth Blyneddol Ysgolion Ynys Môn 2024
Pwrpas yr Adroddiad:	Hysbysu aelodau o'r lefel o gydymffurfiaeth a risg diogelu data mewn perthynas ag ysgolion, a chrynhoi blaenoriaethau presennol
Adroddiad gan:	Elin Williams, Swyddog Diogelu Data Ysgolion Est: 1833, dpoysgolionmon@ynysmon.llyw.cymru
Swyddog Cyswllt:	Elin Williams, Swyddog Diogelu Data Ysgolion Est: 1833, dpoysgolionmon@ynysmon.llyw.cymru

Pwrpas yr adroddiad hwn

Darparu dadansoddiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion o'r prif faterion Llywodraethiant Gwybodaeth (IG) ar gyfer y cyfnod Tachwedd 2023 i Tachwedd 2024 i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, a chrynhoi blaenoriaethau presennol.

Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion a throsolwg o gydymffurfiaeth ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig Môn â gofynion cyfreithiol wrth ymdrin â gwybodaeth ysgol, gan gynnwys cydymffurfiaeth â *Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y Deyrnas Unedig (UK GDPR)*; *Deddf Diogelu Data 2018* a chodau ymarfer perthnasol.

Mae'r adroddiad hefyd yn rhoi manylion camau a gymerwyd ers yr adroddiad diwethaf (Tachwedd 2023), ac yn rhoi manylion ynghylch cynnwys y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024* a beth sydd wedi ei gyflawni ganddo.

Rhoddir manylion hefyd am yr hyn sydd wedi'i gynnwys yn *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2024-2025* ac y cynnydd hyd yma.

Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion

Ers yr adroddiad diwethaf a gyhoeddwyd yn Tachwedd 2023, mae gan ysgolion y **polisiâu** a'r gweithdrefnau angenrheidiol ar waith i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data. Mae ysgolion wedi mabwysiadu'r rhan fwyaf o bolisiâu yn ffurfiol ac wedi cael offerynnau i **fonitro** a **thystiolaethu eu cydymffurfiaeth** â'r holl bolisiâu diogelu data. Mae hyn yn cynorthwyo ysgolion i sicrhau eu bod yn cymryd y camau gweithredu angenrheidiol i leihau risgiau diogelu data a chefnogi ysgolion i dystiolaethu eu hatebolrwydd a'u cydymffurfiaeth.

Mae'r **ymarferion** rheoli gwybodaeth dydd-i-ddydd yn yr ysgolion yn parhau i fod yn dda. Er nad yw nifer o ysgolion wedi manteisio ar y cynnig am hyfforddiant gloywi

neu hyfforddiant mwy pwnc-benodol, mae'r rhan fwyaf o staff yr ysgolion bellach wedi derbyn **hyfforddiant** diogelu data ar ryw amser. Mae'n rhaid cymryd camau i ffurfioli trefniadau hyfforddiant gloywi gydag ysgolion i sicrhau bod staff yn derbyn hyfforddiant diogelu data yn rheolaidd ac i ofyn i ysgolion ddarparu tystiolaeth o bresenoldeb hyfforddiant diogelu data, gan gynnwys dyddiadau.

Mae darnau mwy penodol o waith angen eu cwblhau o hyd, gan gynnwys cwblhau'r gwaith gydag ysgolion yn addasu'r templed **ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth** wedi'i boblogi o flaen llaw; parhau i sicrhau bod **DPAau** yn eu lle ar gyfer pob ap a rhaglen a ddefnyddir; parhau i greu **DPIAau** lle mae prosesu risg uchel; cael **Cynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer mewn Trychineb** ar waith, a diweddarau'r **Templed Cynllun Cyhoeddi**. Mae hefyd angen gwneud gwaith i sicrhau bod cofnodion a dogfennau ysgol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd yn unol â'r ddogfen **Cyfnodau Cadw Ysgolion**.

Mae ysgolion yn parhau i ddangos eu bod yn deall eu **cyfrifoldebau** a'r goblygiadau fel y rheolydd data a'r disgwyliadau cyfreithiol yn sgil hynny. Mae ysgolion yn cysylltu â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn llawer amlach ynghylch gwahanol faterion diogelu data a byddant yn gofyn am fwy o **gyngor, cefnogaeth ac arweiniad**.

Mae angen i ysgolion **hunan-fonitro eu cydymffurfiaeth** a sicrhau bod archwiliadau diogelu data yn cael eu cynnal a bod ganddynt dystiolaeth o'u cydymffurfiaeth ar gyfer yr elfen atebolrwydd yn y ddeddfwriaeth. Mae angen i **swyddogaethau monitro** fod ar waith i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion roi adborth ar sesiynau hyfforddiant ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a rhoddir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.

Asesiad Sicrwydd Swyddog Diogelu Data Ysgolion (Tachwedd 2024)	Sicrwydd Rhesymol
<p>Mae'r rhan fwyaf o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisïau diogelu data allweddol a dylent fod yn monitro eu cydymffurfiaeth â pholisïau unigol. Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud o ran sicrhau bod gan ysgolion y Cytundebau Diogelu Data gofynnol ar gyfer yr apiau a'r rhaglenni a ddefnyddir. Mae cyfathrebu rheolaidd rhwng y Swyddog Diogelu Data Ysgolion ac ysgolion drwy newyddlenni a thrwy fwletinau wythnosol y Gwasanaeth Dysgu. Mae cynnydd yn y nifer o ysgolion sy'n cysylltu â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion am gefnogaeth, cyngor ac arweiniad. Mae angen ymgymryd â gwaith pellach ar ddarnau penodol o waith i sicrhau bod yr holl ysgolion ar yr un lefel o gydymffurfiaeth ac yn agosach at gydymffurfio'n llawn, gan allu tystiolaethu hyn. Mae hefyd angen gwneud mwy o waith i sicrhau bod holl staff ysgolion wedi cwblhau hyfforddiant/hyfforddiant gloywi diogelu data a bod ysgolion yn ymgymryd â mwy o weithgareddau hunan-fonitro ac archwilio i sicrhau cydymffurfiaeth ac atebolrwydd.</p>	

Argymhellion

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn gwneud yr argymhellion canlynol i'r Pwyllgor, bod:

- i. adroddiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion, gan gynnwys y datganiad, yn cael ei dderbyn.
- ii. bod y Pwyllgor yn ardystio camau nesaf arfaethedig y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* – er mwyn galluogi ysgolion i weithredu'n llawn yn unol â gofynion diogelu data.

ADRODDIAD SICRIFYDD LLYWODRAETHIANT GWYBODAETH BLYNYDDOL YSGOLION YNYS MÔN

**ELIN WILLIAMS
SWYDDOG DIOGELU DATA
YSGOLION**

Tachwedd 2024

Cynnwys	Tudalen
1. Cyflwyniad	3
2. Casgliadau a Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023	4
2.1. Casgliadau a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023	4
2.2. Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023	4
3. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion	12
3.1 Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024	12
3.1.1. Ysgolion i fabwysiadu fersiynau diweddaraf o'r polisiau a'r canllawiau diogelu data wedi eu hadolygu	12
3.1.2. Archwiliad Diogelu Data	12
3.1.3. Cefnogi'r Ysgolion sy'n Cau yn Barhaol i roi Trefn ar Ddata Personol	13
3.2 Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2024-2025	13
3.2.1 Mabwysiadu'r 'Polisi Rhannu Gwybodaeth Bersonol mewn Argyfwng Iechyd Meddwl' newydd	13
4. Datblygiadau a Gweithgareddau Cyfredol	14
4.1 Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion	14
4.2 Diweddariad a Newyddlen Diogelu Data Ysgolion Tymhorol	14
4.3 Mapio'r Llifiau Data rhwng yr Ysgolion a'r Cyngor	14
5. Hyfforddiant Diogelu Data	14
6. Nifer y Digwyddiadau Diogelwch Data, Ceisiadau gan Wrthrych y Data, Ceisiadau Cofnod Addysg a Chwynion Diogelu Data	15
7. Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – Tachwedd 2024	16
8. Casgliadau a Chamau Nesaf	17
8.1. Casgliadau	17
8.2. Camau Nesaf	18
ATODIAD A – Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion Ynys Môn 2023-2024 (Fersiwn 1)	20
ATODIAD B – Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion Ynys Môn 2024-2025 (Drafft 1)	22

1. Cyflwyniad

Mae'r adroddiad hwn yn darparu datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion a throsolwg o gydymffurfiad ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig Ynys Môn, gyda gofynion cyfreithiol mewn ymdrin â gwybodaeth ysgol, gan gynnwys cydymffurfiad â *Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol y Deyrnas Unedig (UK GDPR)*, *Deddf Diogelu Data 2018* a chodau ymarfer perthnasol.

Mae'r adroddiad hefyd yn darparu manylion o gamau gweithredu a gymerwyd ers yr adroddiad diwethaf (Tachwedd 2023) ac yn darparu manylion ynglŷn â chynnwys y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024* a beth sydd wedi ei gyflawni hyd yma o dan *Strategaeth Diogelu Data Ysgolion 2024-2025*.

Roedd **45** o ysgolion yn Ynys Môn a oedd wedi arwyddo i ddefnyddio cefnogaeth ac arweiniad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth ar ddechrau'r cyfnod adrodd. Caewyd dwy ysgol gynradd yn barhaol dros yr haf (Ysgol Talwrn ac Ysgol Garreglefn), gyda chyfanswm yr ysgolion sy'n derbyn y gwasanaeth hwn bellach yn **43**:

Ysgolion Cynradd			
Ysgol Gynradd Amlwch	Ysgol Esceifiog	Ysgol Llanfairpwll	Ysgol Penysarn
Ysgol Beaumaris	Ysgol Gymuned y Fali	Ysgol Llanfawr	Ysgol Rhoscolyn
Ysgol Gynradd Bodedern	Ysgol y Ffridd	Ysgol Llanfechell	Ysgol Rhosneigr
Ysgol Bodffordd	Ysgol Llandegfan	Ysgol Llangoed	Ysgol Rhosybol
Ysgol y Borth	Ysgol Goronwy Owen	Ysgol Llannerch-y-medd	Ysgol Rhyd y Llan
Ysgol Bryngwran	Ysgol y Graig	Ysgol Moelfre	Ysgol Santes Dwynwen
Ysgol Brynsiencyn	Ysgol Henblas	Ysgol Gymraeg Morswyn	Ysgol Santes Fair
Ysgol Cemaes	Ysgol Kingsland	Ysgol Parc y Bont	Ysgol Pentraeth
Ysgol Corn Hir	Ysgol Llanbedrgoch	Ysgol Pencarnisiog	Ysgol y Tywyn
Ysgol Cybi			

Ysgolion Uwchradd	Ysgolion Arbennig
Ysgol Uwchradd Bodedern	Canolfan Addysg y Bont
Ysgol Uwchradd Caergybi	
Ysgol David Hughes	
Ysgol Gyfun Llangejni	

Ysgol Syr Thomas Jones	
------------------------	--

2. Casgliadau a Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023

2.1. Casgliadau a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023

Y canlynol oedd y **casgliadau** a adnabuwyd yn adroddiad Tachwedd 2023:

- Mae cynnydd yn parhau i gael ei wneud mewn perthynas â'r gweithredoedd yn y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* ac mae pob ysgol yn dod i gydymffurfio'n llawn â deddfwriaeth diogelu data.
- Mae'r rhan fwyaf o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisïau diogelu data allweddol ac yn monitro eu cydymffurfiad â pholisïau unigol.
- Mae'r mwyafrif o staff ysgolion bellach wedi derbyn hyfforddiant diogelu data o leiaf unwaith, gyda llawer o ysgolion wedi derbyn hyfforddiant mwy thematig. Mae nifer o lywodraethwyr ysgol hefyd wedi derbyn cyflwyniad ac wedi gwella eu dealltwriaeth o rwymedigaethau diogelu data'r ysgol.
- Mae ysgolion yn parhau i gael mewnbyn i ddatblygiadau a darnau o waith yr ymgymeryd â hwy i symud y rhaglen diogelu data yn ei blaen drwy'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.
- Mae cynnydd yn parhau gydag uwchraddio a chryfhau systemau, isadeiledd a diogelwch TGCh, gyda MFA yn cael ei alluogi ar gyfrifon HWB staff a llywodraethwyr a chyflwyniad InTune.
- Mae gan y rhan fwyaf o ysgolion Hysbysiadau Preifatrwydd addas a chyfredol, gyda'r mwyafrif o ysgolion wedi rhannu'r rhain â rhieni ac wedi rhoi eu fersiynau cyffredinol a phlant a phobl ifanc ar wefan yr ysgol.
- Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi ymgymryd ag ymweliad archwilio i ysgolion unigol i fonitro cydymffurfiaeth â rhwymedigaethau diogelu data eto eleni, sy'n rhoi mewnwelediad amhrisiadwy o ble mae ysgolion unigol arni o ran cydymffurfiaeth yn ogystal ag amlygu pa gefnogaeth sydd ei hangen.
- Mae cynnydd pellach wedi'i wneud, ond parhau i adolygu a chreu Cytundebau Prosesu Data addas ar gyfer yr holl apiau a rhaglenni presennol a newydd a ddefnyddir gan ysgolion.

2.2. Gweithredoedd a Nodwyd o Adroddiad Tachwedd 2023

Nododd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn adroddiad Tachwedd 2023 pa ddarnau o waith oedd angen eu cwblhau gydag ysgolion i sicrhau eu bod yn cydymffurfio'n llawn â deddfwriaeth diogelu data ac i gyflawni beth sy'n ddisgwyliedig ohonynt fel y rheolydd data, sy'n gyfrifol yn y pen draw am sicrhau eu bod yn prosesu data personol yn gyfreithlon.

Cynhigiwyd y **gweithredoedd** canlynol fel y camau nesaf oedd angen eu cymryd i sicrhau bod pob ysgol yn gweithredu'n unol â gofynion. Mae cynnydd hyd yn hyn parthed y camau gweithredu i'w cymryd wedi eu nodi, yn ogystal ag unrhyw waith pellach sydd angen ei wneud.

Allwedd Statws RAG			
	Ar drac i'w gwblhau'n llawn		
	Ychydig ar ei hôl hi o ran cynnydd, ond mae'r rhan fwyaf o dasgau'n cael eu cwblhau		
	Ar ei hôl hi o ran cynnydd, gydag ychydig o dasgau'n cael eu cwblhau		
	Dim cynnydd		
Rhif	Gweithredoedd o Adroddiad Tachwedd 2023	Cynnydd hyd yn hyn yn erbyn gweithredoedd a adnabuwyd (hyd at fis Tachwedd 2024)	Gwaith pellach i'w wneud
1	Monitro bod ysgolion yn monitro eu cydymffurfiad eu hunain gyda phob polisi diogelu data.	<p>Mae ysgolion wedi derbyn dogfen <i>Rhestr Wirio Polisiâu Diogelu Data</i> ym mis Rhagfyr 2022 i'w cefnogi gyda monitro eu cydymffurfiad â gweithredoedd allweddol yn y polisiâu diogelu data unigol.</p> <p>Gan y gwnaed y penderfyniad i beidio â chynnal ymweliadau archwilio unigol i ysgolion eleni, nid oes trefniadau monitro ffurfiol wedi bod ar waith ac mae'n rhywbeth sydd angen ei ddatblygu ymhellach. Mae angen i ysgolion gymryd mwy o gyfrifoldeb dros fonitro eu cydymffurfiaeth eu hunain a chadw a chynnal tystiolaeth o'u cydymffurfiaeth.</p>	<p>Rhoi mesurau ar waith i fonitro'n weithredol bod ysgolion yn monitro eu cydymffurfiaeth eu hunain â polisiâu diogelu data.</p> <p>Gofyn am gael gweld tystiolaeth o gydymffurfiaeth gan ysgolion cyn i'r ymweliadau archwilio cydymffurfiaeth gael eu cynnal yn dilyn gweithrediad y ddeddfwriaeth diogelu data newydd.</p>
2	Parhau i greu ac adolygu Cytundebau Prosesu Data ar gyfer apiau a rhaglenni presennol a newydd, gan gynnwys cytundebau ar gyfer apiau a rhaglenni ble mae'r Cyngor hefyd ynghlwm.	<p>Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud o ran cytuno ar Gytundebau Diogelu Data (DPA) ar gyfer apiau a rhaglenni penodol.</p> <p>Pan fo ysgolion yn gofyn i gael defnyddio rhaglen newydd, mae'r Gwasanaeth TGCh yn gwirio â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion os oes unrhyw</p>	Parhau i baratoi Cytundebau Diogelu Data lle bo angen ac asesu unrhyw gytundebau y mae ysgolion eisoes wedi'u llofnodi er mwyn cadarnhau

		<p>risgiau gyda defnyddio rhaglenni penodol a p'un a oes angen DPA fel rhan o'r broses diwydrwydd dyladwy.</p> <p>Mae DPAAu wedi'u creu neu eu cytuno ar gyfer 11 rhaglen yn ystod y cyfnod hwn. Mae Cytundeb Datgelu Data wedi ei greu ar gyfer ysgolion uwchradd hefyd.</p> <p>Mae ysgolion wedi derbyn <i>Polisi Prosesu Data Ysgolion</i> yn flaenorol i'w fabwysiadu, a dylent fod yn monitro eu cydymffurfiaeth â'r polisi hwn.</p>	<p>eu bod yn cwrdd â disgwyliadau.</p> <p>Oherwydd y nifer o wahanol apiau a rhaglenni a ddefnyddir gan ysgolion a gan fod ysgolion yn dechrau defnyddio rhaglenni newydd yn barhaus; bydd y gwaith hwn yn barhaus.</p>
3	<p>Parhau i ddarparu hyfforddiant diogelu data cyffredinol a phenodol i holl staff a llywodraethwyr ysgol gan fod hyn wedi cyfrannu at sicrhau bod pawb o fewn strwythur yr ysgol yn ymwybodol o'u cyfrifoldebau diogelu data.</p>	<p>Mae sesiynau hyfforddiant wedi'u cynnal yn ystod y cyfnod hwn (<i>gweler eitem 3.1.2 am ragor o wybodaeth ynghylch hyfforddiant</i>).</p> <p>Mae'r nifer sydd wedi mynd ar hyfforddiant diogelu data wedi bod yn isel yn ystod y cyfnod yma ac mae angen gwneud mwy i sicrhau bod yr holl aelodau staff yn derbyn hyfforddiant/hyfforddiant gloywi diogelu data rheolaidd.</p> <p>Mae'r angen i ysgolion unigol gynnal cofrestr ganolog o ba aelodau staff sydd wedi mynychu hyfforddiant diogelu data a'r dyddiad y cafodd ei fynychu wedi cael ei drafod gyda phenaethiaid/arweinwyr diogelu data.</p>	<p>Mae angen cynnal sesiynau hyfforddiant rheolaidd fel bod staff a llywodraethwyr o bob ysgol wedi derbyn hyfforddiant diogelu data/hyfforddiant gloywi neu hyfforddiant penodol fel bo angen ar gyfer rolau swydd penodol.</p> <p>Ffurfioli trefniadau hyfforddiant gloywi gydag ysgolion i sicrhau bod staff yn derbyn hyfforddiant yn rheolaidd wrth symud ymlaen.</p> <p>Swyddog Diogelu Data Ysgolion i ofyn i ysgolion ddarparu tystiolaeth o</p>

			bresenoldeb hyfforddiant diogelu data, gan gynnwys dyddiadau.
4	Parhau i fonitro bod pob ysgol wedi cael gwared yn ddiogel â dogfennau hanesyddol i sicrhau na chadwir unrhyw wybodaeth heibio ei chyfnod cadw.	<p>Mae'r neges ynghylch cael gwared â dogfennau hanesyddol a phwysigrwydd cydymffurfio â'r ddogfen <i>Cyfnodau Cadw Ysgolion</i> wedi parhau i gael ei rhannu ag ysgolion.</p> <p>Nid oes unrhyw fonitro ffurfiol wedi digwydd gan nad oes ymweliadau archwilio wedi bod i ysgolion eleni.</p>	Swyddog Diogelu Data Ysgolion i fonitro bod ysgolion yn adolygu eu cofnodion ac yn glynu at y ddogfen <i>Cyfnodau Cadw Ysgolion</i> . Sicrhau bod mecanweithiau monitro ffurfiol ar waith.
5	Mae rhywfaint o gynnydd wedi'i wneud ond mae angen gwneud gwaith pellach ar sicrhau bod risgiau diogelu data'n cael eu rheoli'n effeithiol, a bod Aseidiadau Effaith Diogelu Data'n cael eu cwblhau ar gyfer gweithgareddau prosesu risg uchel.	Mae templed DPIA cyffredinol wedi'i greu i ysgolion perthnasol ei addasu ar gyfer eu systemau CCTV. Mae hwn wedi'i dderbyn a'i gymeradwyo gan y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion ac mae cyfarfodydd yn y broses o gael eu cynnal i gefnogi ysgolion i ddiwygio'r templed ar gyfer eu hamgylchiadau unigol.	<p>Parhau i gynnal a threfnu cyfarfodydd gyda'r holl ysgolion unigol sydd â system CCTV weithredol ar waith i addasu'r templed DPIA CCTV ar gyfer eu hamgylchiadau unigol.</p> <p>Parhau nes bod gan yr holl ysgolion perthnasol DPIA ar gyfer eu system CCTV ac yna monitro bod ysgolion yn ei gadw'n gyfredol a'i ddiweddarau.</p> <p>Datblygu cwblhad templedi DPIA cyffredinol eraill, a bydd angen i'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion barhau i gefnogi ysgolion</p>

			gyda chwblhau unrhyw DPIAau eraill fel bo angen.
6	<p>Mae templed ROPA a Rhestr o Asedau Gwybodaeth sydd wedi'i boblogi o flaen llaw wedi'i greu ar gyfer ysgolion cynradd ac uwchradd ac mae angen ei gymeradwyo'n derfynol fel y gall ysgolion ei addasu ar gyfer eu hanghenion unigol. Sesiynau i'w cynnal i gefnogi ysgolion i addasu'r templed.</p>	<p>Mae ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth cyfunol sydd wedi'i boblogi o flaen llaw wedi'i ddatblygu ar gyfer ysgolion cynradd, ac mae templed ar gyfer ysgolion uwchradd wrthi'n cael ei weithio arno.</p> <p>Mae fersiwn ysgolion cynradd wedi'i derbyn a'i chymeradwyo gan y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion. Mae gwaith yn mynd rhagddo gydag un dalgylch i'w cefnogi i ddiwygio'r templed. Mae angen trefnu cyfarfodydd gyda dalgylchoedd/ysgolion unigol eraill.</p> <p>Mae mwy o waith yn digwydd ar gwblhau'r templed ysgolion uwchradd gan fod hyn yn fwy cymhleth oherwydd bod cymaint o wahanol apiau a systemau yn cael eu defnyddio mewn gwahanol ysgolion uwchradd.</p>	<p>Y Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gwblhau'r gwaith o gefnogi ysgolion cynradd i addasu'r templed ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth wedi'i boblogi o flaen llaw ar gyfer eu hanghenion unigol.</p> <p>Cwblhau'r gwaith o gwblhau templed ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth wedi'i boblogi o flaen llaw ar gyfer ysgolion uwchradd.</p>
7	<p>Gwneud y <i>Cynllun Parhad Busnes</i> a'r <i>Cynllun Adfer Trychineb</i> yn derfynol a'u rhannu ag ysgolion i'w mabwysiadu.</p>	<p>Mae <i>Cynllun Parhad Busnes</i> a <i>Chynllun Adfer Trychineb</i> drafft wedi'u creu yn dilyn trafodaethau yn y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.</p> <p>Mae mwy o waith wedi'i gwblhau ers hyn, ond mae angen cwblhau'r gwaith o hyd a'u cyflwyno i'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion am gymeradwyaeth.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyo'r <i>Cynllun Parhad Busnes</i> a'r <i>Cynllun Adfer Trychineb</i>, byddant yn cael eu rhannu ag ysgolion i'w mabwysiadu, a gellir eu haddasu i gwrdd ag anghenion ysgolion unigol. Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cefnogi ysgolion ag addasu'r cynlluniau.</p>

8	<p>Gwneud swyddogaethau monitro yn derfynol a'u mabwysiadu i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swydddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion ddarparu adborth ar sesiynau hyfforddi ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a ddarperir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.</p>	<p>Defnyddir y system CRM gorfforaethol i ddogfennu pa gefnogaeth wedi ei ddarparu i ysgolion a'r amser a dreulir yn darparu'r gefnogaeth (e.e., mae faint o amser a dreulir ar greu DPA yn cael ei ddogfennu yn ogystal â'r amser a dreulir yn darparu hyfforddiant). Defnyddir hwn fel offeryn monitro yn y Gwasanaeth Dysgu.</p> <p>Mae holiadur wedi'i ddatblygu i benaethiaid, staff ysgolion a llywodraethwyr ddarparu adborth ar hyfforddiant. Bydd angen gwneud hwn yn derfynol ac ei gyflwyno i'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion i'w gymeradwyo.</p> <p>Darperir dolen gyswllt i lywodraethwyr ysgol sydd wedi mynychu'r hyfforddiant diogelu data fel rhan o'r rhaglen hyfforddiant llywodraethwyr ysgol i gwblhau ffurflen adborth.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyo'r holiadur hyfforddiant, cychwyn defnyddio hwn i gael adborth ar sesiynau hyfforddiant a ddarperir gan y Swydddog Diogelu Data Ysgolion.</p> <p>Parhau i ddefnyddio'r system CRM gorfforaethol fel teclyn monitro.</p> <p>Cynnwys swyddogaethau adborth a monitro yn y CLG newydd pan fydd hwn wedi ei greu.</p>
9	<p>Cwblhau darn o waith i gadarnhau pa gofnodion sydd angen eu trosglwyddo o'r cynradd i'r uwchradd er mwyn sicrhau bod proses glir ac unffurf i bob ysgol ei defnyddio.</p>	<p>Mae gwaith wedi cychwyn ar gadarnhau pa gofnodion sydd angen eu trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r uwchradd drwy drafodaethau cychwynol yn y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion. Mae mwy o waith angen ei wneud ar hyn.</p>	<p>Parhau a chwblhau darn o waith i gadarnhau pa gofnodion sydd angen eu trosglwyddo o'r cynradd i'r uwchradd i sicrhau bod proses glir ac unffurf i'r holl ysgolion ei defnyddio.</p>
10	<p>Creu templed <i>Cynllun Cyhoeddi</i> newydd i ysgolion ei addasu a'i fabwysiadu.</p>	<p>Mae gwaith eisoes wedi dechrau ar adolygu'r templed <i>Cynllun Cyhoeddi</i> presennol gan fod angen iddo ffocysu mwy ar y dogfennau a'r wybodaeth gwirioneddol y mae ysgolion yn eu cyhoeddi.</p>	<p>Yn dilyn cymeradwyo'r templed, bydd hwn yn cael ei rannu ag ysgolion i'w addasu i adlewyrchu eu hamgylchiadau unigol a bydd angen iddo gael ei fabwysiadu a bod ar gael</p>

		Mae fersiwn drafft wedi ei ddatblygu ond mae angen ei rannu gyda'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion ar gyfer eu mewnbwn ac ei gymeradwyo.	yn gyhoeddus (ei rannu ar wefannau ysgolion neu drwy ffyrdd priodol eraill). Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cynnig cefnogaeth i ysgolion i addasu'r templed.
11	Adolygu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth presennol ar gyfer y gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion sy'n dod i ben ar 31 Mawrth 2024.	Gwnaed penderfyniad i roi estyniad ar y CLG a oedd ar waith oherwydd y newidiadau yn y ddeddfwriaeth a bod fersiwn newydd o'r CLG yn cael ei greu ar ôl i'r ddeddfwriaeth newydd ddod i rym. Roedd disgwyl i hyn ddigwydd yn ystod haf 2024. Rhoddwyd cyfle i ysgolion nodi os nad oeddent am barhau â'r CLG presennol.	Adolygu a fydd y CLG presennol yn cael estyniad yn sgil y bil newydd yn cael ei gyflwyno i'r Senedd ym mis Hydref 2024.
12	Ail-sgorio'r atebion i'r cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol er mwyn rhoi darlun presennol yn dilyn gweithredu'r camau gweithredu yn y <i>Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion</i> . Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau i ddarparu cefnogaeth i benaethiaid i ail-sgorio'r atebion.	Nid yw hyn wedi digwydd oherwydd blaenoriaethau eraill. Caiff tystiolaeth o gynnydd ei dal yn yr adroddiadau y mae'r ysgolion wedi'u derbyn yn dilyn eu harchwiliadau diogelu data unigol, ond bydd angen trefnu sesiynau i gwblhau'r gwaith hwn ar gyfer sefyllfa fwy cyfredol.	Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau i roi cefnogaeth i benaethiaid ail-sgorio eu hatebion i'r cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol.
13	Paratoi ar gyfer y newidiadau fydd yn digwydd o ganlyniad i'r <i>Data Protection and Digital Information Bill (DPDI)</i> yn cael ei basio ac yn disodli <i>UK GDPR</i> a <i>Deddf Diogelu Data 2018</i> . Gwneud y newidiadau sydd eu hangen i bolisïau, dogfennau allweddol a hyfforddiant a sicrhau bod	Ni ddaeth y <i>Data Protection and Digital Information Bill</i> yn gyfraith cyn yr etholiad cyffredinol, a chyflwynwyd bil newydd, y <i>Data (Use and Access) (DUA) Bill</i> i'r Senedd yn hwyr ym mis Hydref 2024. Mae hyn wedi effeithio'r weithred hon gan na wnaethpwyd newidiadau i bolisïau, dogfennau	Paratoi ar gyfer y newidiadau a fydd yn digwydd yn sgil y <i>Data (Use and Access) (DUA) Bill</i> yn cael ei basio i ddisodli'r <i>UK GDPR</i> and <i>Data Protection Act 2018</i> . Gwneud y newidiadau gofynnol i

	ysgolion yn llawn ymwybodol o'r newidiadau ac yn cydymffurfio.	allweddol a hyfforddiant oherwydd bod y gyfraith bresennol ar waith o hyd.	bolisiâu, dogfennau allweddol a hyfforddiant a sicrhau bod ysgolion yn gwbl ymwybodol o'r newidiadau ac yn cydymffurfio.
--	--	--	--

3. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion

3.1. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024

Mae *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* ar gyfer y flwyddyn ysgol 2023-2024 wedi'i datblygu (*gweler copi o'r strategaeth yn ATODIAD A*).

Trafodir yr holl bwyntiau gweithredu yn *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2023-2024* dan y penawdau canlynol neu maent eisoes wedi'u trafod dan eitem 2.2 uchod:

3.1.1. Ysgolion i fabwysiadu fersiynau diweddaraf o'r polisiau a'r canllawiau diogelu data wedi eu hadolygu

Mae ysgolion wedi derbyn pob polisi diogelu data mandadol ac allweddol (rhannwyd y pecyn terfynol o bolisiau newydd ag ysgolion ym mis Rhagfyr 2022). Mae'r mwyafrif o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r 14 o bolisiau diogelu data.

Mae polisi newydd wedi'i greu a'i rannu ag ysgolion perthnasol i'w fabwysiadu – y '*Polisi Defnydd o Radio Dwyffordd heb ei Amgryptio*'. Mae darn o waith yn digwydd i edrych ar ba gynhyrchion radios dwyffordd wedi'u hamgryptio sydd ar gael ac sy'n addas i'w defnyddio yn yr ysgol. I ysgolion sydd angen parhau i ddefnyddio radios dwyffordd heb eu hamgryptio, mae'r polisi hwn wedi'i ddatblygu iddynt ei fabwysiadu er mwyn sicrhau bod disgwyliadau diogelu data yn cael eu cwrdd.

Y bwriad oedd adolygu'r polisiau diogelu data a oedd i fod i gael eu hadolygu yn ystod y cyfnod hwn, ond penderfynwyd gohirio hyn am y tro ac adolygu'r holl bolisiau unwaith yr oedd y ddeddfwriaeth diogelu data newydd yn dod i rym (roedd disgwyl iddi ddod i rym yn ystod haf 2024). Roedd unrhyw newidiadau i bolisiau presennol i'w gwneud yn unol â'r ddeddfwriaeth newydd (*Data Protection and Digital Information Bill*). Gwnaed y penderfyniad hwn i sicrhau nad oedd yn rhaid i ysgolion fabwysiadu polisi a fyddai'n cael ei adolygu eto o fewn cyfnod byr o amser.

Fodd bynnag, ni ddaeth y *Data Protection and Digital Information Bill* yn gyfraith cyn yr etholiad cyffredinol a chyflwynwyd bil newydd, y *Data (Use and Access) Bill* i'r Senedd ym mis Hydref 2024. Bydd polisiau yn awr yn cael eu hadolygu unwaith y bydd y *Data (Use and Access) Bill* yn dod yn gyfraith.

Mae ysgolion wedi cael *Rhestr Wirio Polisiau Diogelu Data* i'w cefnogi. Mae'r ddogfen hon yn cefnogi ysgolion i gadarnhau eu bod wedi gweithredu'r prif ofynion yn yr holl bolisiau diogelu data, sy'n cefnogi ysgolion i arddangos atebolrwydd a'u bod yn cydymffurfio â ddeddfwriaeth diogelu data.

3.1.2 Archwiliad Diogelu Data

Ni ddigwyddodd unrhyw archwiliadau diogelu data yn 2024 oni bai am 1 ysgol na chafodd ymweliad yn 2023. Ymwelodd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion â phob ysgol i adolygu cydymffurfiaeth a threfniadau diogelu data rhwng Mawrth 2023 a Hydref 2023 ac i'r ysgol derfynol ym mis Mawrth 2024.

Gwnaed penderfyniad i beidio â chynnal archwiliadau yn ystod 2024 gan fod yr ysgolion mewn lle da o ran cydymffurfiaeth sylfaenol ac roedd ysgolion wedi derbyn tri ymweliad ers 2019.

Teimlwyd hefyd y byddai'n fwy buddiol cynnal archwiliad unwaith y byddai'r ddeddfwriaeth diogelu data newydd yn dod i rym. Byddai hyn yn gyfle i fonitro cydymffurfiaeth ag unrhyw ofynion newydd ac i roi arweiniad i sicrhau bod ysgolion yn cydymffurfio.

Gwnaed y penderfyniad hwn yn seiliedig ar y ffaith bod y *Data Protection and Digital Information Bill* yn y broses o ddod yn gyfraith yn ystod 2024 ac y dylid canolbwyntio adnoddau ar bethau eraill yn y cyfamser i sicrhau bod gan ysgolion gytundebau addas ar waith.

Y bwriad bellach yw cynnal ymweliadau archwilio diogelu data unwaith y bydd y *Data (Use and Access) Bill* yn dod i rym a bod ysgolion wedi cael amser i weithredu unrhyw newidiadau. Bydd angen rhoi mesurau ar waith i sicrhau bod ysgolion yn monitro eu cydymffurfiaeth eu hunain ac yn gallu tystiolaethu eu cydymffurfiaeth.

3.1.3. Cefnogi'r Ysgolion sy'n Cau yn Barhaol i gael Trefn ar eu Data Personol
Rhoddwyd cefnogaeth arwyddocaol i Ysgol Talwrn ac Ysgol Garreglefn i fynd drwy'r data personol a chofnodion a dogfennaeth eraill a oedd yn cael eu cadw gan yr ysgolion fel rhan o gau'r ysgolion yn barhaol.

3.2. Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2024-2025

Mae *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion 2024-2025* wedi'i datblygu ar gyfer y flwyddyn ysgol bresennol (*gweler copi o'r strategaeth yn ATODIAD B*). Fersiwn ddrafft yw hon a bydd angen ei chymeradwyo gan y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.

Mae'r canlynol yn cynnwys manylion ynglŷn â chynnydd hyd yn hyn mewn perthynas â gweithredoedd sy'n ychwanegol i'r rhai a gynhwysir dan eitemau 3.1 a 2.2:

3.2.1. Mabwysiadu'r 'Polisi ar Rannu Gwybodaeth Personol mewn Argyfwng Iechyd Meddwl' newydd

Polisi newydd yw hwn sydd wedi'i greu yn dilyn arweiniad gan yr ICO.

Bydd y polisi yn rhoi mwy o sicrwydd i ysgolion fel cyflogwyr ynghylch rhannu gwybodaeth am weithwyr mewn digwyddiad o argyfwng iechyd meddwl.

Mae hwn mewn fersiwn drafft ar hyn o bryd ac angen mynd drwy'r broses o gael ei wirio ac ei dderbyn cyn y bydd yn cael ei rannu gyda ysgolion i'w fabwysiadu fel polisi.

4. Datblygiadau a Gweithgareddau Cyfredol

4.1. Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion

Sefydlwyd y Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion yn Ebrill 2022 ac mae wedi parhau i gyfarfod.

Mae'r grŵp yn fforwm lle gall ysgolion ddarparu mewnbwn ac adborth ar faterion a datblygiadau diogelu data.

Mae cynrychiolydd o bob dalgylch yn ffurfio aelodaeth o'r grŵp, gyda chynrychiolwyr o ysgolion cynradd ac uwchradd. Mae hefyd cynrychiolaeth o'r Awdurdod Lleol gyda'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cadeirio cyfarfodydd, a Rheolwr Contractau a Gwasanaethau'r Gwasanaeth Dysgu a chynrychiolydd o Adnoddau Dynol a'r Gwasanaeth TG yn aelodau.

Mae'r grŵp yn gweithio ar ddarnau penodol o waith a fydd yn cefnogi datblygiadau pellach. Mae'r grŵp hwn yn fforwm pwysig fel bod ysgolion yn rhan o ddatblygiadau a'u bod yn gallu darparu adborth a mewnbwn. Rhennir a derbynnir polisïau a gweithdrefnau gan y grŵp.

4.2. Diweddariad a Newyddlen Diogelu Data Ysgolion Tymhorol

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn darparu diweddariadau rheolaidd i ysgolion, sy'n cynnwys rhannu newyddlen dymhorol. Hyd yn hyn, mae ysgolion wedi derbyn **10** newyddlen, gyda **3** wedi bod yn ystod y cyfnod adrodd hwn (Mawrth, Gorffennaf a Tachwedd).

Mae adran diogelu data ysgolion hefyd yn y bwletin llywodraethwyr ysgol.

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn parhau i fod yn aelod o Fforwm TGCh Ysgolion a'r Gweithgor Gwella Systemau a Prosesau.

Mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion hefyd yn darparu diweddariadau rheolaidd a gwybodaeth yn ymwneud â diogelu data drwy fwletin wythnosol y Gwasanaeth Dysgu.

4.3. Mapio'r Llifiau Data rhwng yr Ysgolion a'r Cyngor

Mae gwaith wedi parhau gyda mapio'r llifiau data rhwng yr ysgolion a'r Cyngor i adnabod lle mae angen cytundeb. Mae angen rhagor o waith i gwblhau'r darn hwn o waith, ond bydd hon yn dasg barhaus wrth i fwy o wasanaethau a systemau gael eu defnyddio.

5. Hyfforddiant Diogelu Data

Mae'r hyfforddiant canlynol wedi'i ddarparu i ysgolion gan y Swyddog Diogelu Data Ysgolion rhwng Tachwedd 2023 a Thachwedd 2024:

Natur yr Hyfforddiant	Nifer y Sesiynau a Gynhaliwyd
Hyfforddiant diogelu data ar gyfer penaethiaid newydd	1 (20.09.24)
Delio â Cheisiadau Gwybodaeth (gan Unigolion a'r Heddlu) a Rhannu Gwybodaeth Bersonol a Sensitif yn Ddiogel	1 (15.05.24)
Hyfforddiant diogelu data i lywodraethwyr ysgol	1 (07.05.24)
Hyfforddiant diogelu data cyffredinol ar gyfer staff ysgolion	Dalgylch -1 (03.06.24) Ysgol unigol - 2 (08.04.24) & (03.09.24)
Hyfforddiant weminar diogelu data ar gyfer HMS, yn canolbwyntio ar elfen 'Atebolrwydd' yr UK GDPR, gan gynnwys cyflwyniad a baratowyd gan yr ICO, i dimau rheoli ac arweinwyr ysgolion	1 (ar gael i'w weld o 02.09.24)
Cyfanswm	7

Mae cyflwyniad diogelu data wedi'i roi i 2 corff llywodraethol yn ystod y cyfnod hwn. Mae'r cyflwyniad yn amlygu'r prif ofynion a disgwyliadau ar ysgolion mewn perthynas â rhwymedigaethau diogelu data.

Mae llawer o ysgolion hefyd yn cwblhau'r modiwl diogelu data fel rhan o'u tanysgrifiad i'r rhaglen Educare.

Mae sesiynau hyfforddiant wedi parhau i gael eu cynnal a chânt eu cynnig i ysgolion naill ai wyneb yn wyneb neu ar-lein. Mae'r nifer o ysgolion sy'n manteisio ar y cynnig i gynnal sesiynau hyfforddiant yn isel, er bod ysgolion yn cael eu hatgoffa y dylid darparu hyfforddiant diogelu data yn rheolaidd. Byddwn yn cychwyn ffurfioli trefniadau hyfforddiant gloywi gydag ysgolion i sicrhau bod staff yn derbyn hyfforddiant yn rheolaidd wrth symud ymlaen.

Mae ysgolion wedi cael gwybod bod yn rhaid iddynt gynnal cofrestr ganolog o ba aelodau staff sydd wedi mynychu hyfforddiant diogelu data a'r dyddiad at ddibenion atebolrwydd. Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn gofyn i ysgolion ddarparu tystiolaeth o fynychu hyfforddiant diogelu data, gan gynnwys dyddiadau wrth symud ymlaen.

6. Nifer y Digwyddiadau Diogelwch Data, Ceisiadau gan Wrthrych y Data, Ceisiadau Cofnod Addysg a Chwynion Diogelu Data

Y canlynol yw'r nifer o ddigwyddiadau diogelwch data, ceisiadau gan wrthrych y data, ceisiadau cofnod addysg a chwynion diogelu data gan ysgolion y mae'r

Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi darparu cymorth ac arweiniad i ysgolion ar eu cyfer:

	Rhagfyr 2023- Tachwedd 2024	Chwefror 2023 – Tachwedd 2023
Nifer y digwyddiadau diogelwch data yr adroddwyd	13 (gyda 2 yn adroddadwy i'r ICO)	15 (gyda 3 yn adroddadwy i'r ICO)
Nifer y ceisiadau gan wrthrych y data	11 (gyda 5 yn gyngor yn unig a 6 yn cynnwys paratoi/gwirio data)	18 (gyda 9 yn gyngor yn unig a 9 yn cynnwys paratoi/gwirio data)
Nifer y ceisiadau am cofnodion addysg	5 (gyda 1 yn gyngor yn unig a 4 yn cynnwys paratoi/gwirio data)	Ni adroddwyd ar ffigyrau y llynedd
Nifer y cwynion diogelu data	5 (gyda 4 yn cael eu derbyn gan unigolion ac 1 drwy'r ICO)	0

Mae llai o ddigwyddiadau diogelwch data wedi bod yn ystod y cyfnod hwn na'r cyfnod adrodd blaenorol (dylid nodi bod y cyfnod adrodd eleni yn hirach na'r cyfnod adrodd blaenorol). Mae'r ICO wedi cadarnhau nad oes angen unrhyw gamau pellach ar gyfer y digwyddiadau yr adroddwyd arnynt.

Mae'r nifer o geisiadau gan wrthrych y data a dderbyniwyd wedi lleihau yn ystod y cyfnod hwn, ond mae mwy o geisiadau cofnodion addysg wedi'u derbyn. Mae rhai ysgolion wedi gofyn am gyngor, a rhai wedi gofyn am gefnogaeth gyda pharatoi'r data personol perthnasol neu wirio bod yr ysgol wedi duo gwybodaeth allan yn gywir neu wedi cymhwyso'r eithriadau cywir yn eu hymatebion.

Mae mwy o gwynion yn ystod y cyfnod hwn na'r cyfnod diwethaf (ni dderbyniwyd unrhyw gwynion yn y cyfnod diwethaf). Allan o'r **5** cwyn, dim ond **1** a dderbyniwyd drwy'r ICO gan y gwnaed y gweddill yn uniongyrchol gan yr unigolion eu hunain.

7. Datganiad y Swyddog Diogelu Data Ysgolion – Tachwedd 2024

Ers yr adroddiad diwethaf a gyhoeddwyd yn Tachwedd 2023, mae gan ysgolion y **polisiau** a'r gweithdrefnau angenrheidiol ar waith i gydymffurfio â gofynion dan ddeddfwriaeth diogelu data. Mae ysgolion wedi mabwysiadu'r rhan fwyaf o bolisiau yn ffurfiol ac wedi cael offerynnau i **fonitro** a **thystiolaethu eu cydymffurfiad** â'r holl bolisiau diogelu data. Mae hyn yn cynorthwyo ysgolion i sicrhau eu bod yn cymryd y camau gweithredu angenrheidiol i leihau risgiau diogelu data a chefnogi ysgolion i dystiolaethu eu hatebolrwydd a'u cydymffurfiad.

Mae'r **ymarferion** rheoli gwybodaeth dydd-i-ddydd yn yr ysgolion yn parhau i fod yn dda. Er nad yw nifer o ysgolion wedi manteisio ar y cynnig am hyfforddiant gloywi neu hyfforddiant mwy pwnc-benodol, mae'r rhan fwyaf o staff yr ysgolion bellach wedi derbyn **hyfforddiant** diogelu data ar ryw amser. Mae'n rhaid cymryd camau i ffurfioli trefniadau hyfforddiant gloywi gydag ysgolion i sicrhau bod staff yn derbyn

hyfforddiant diogelu data yn rheolaidd ac i ofyn i ysgolion ddarparu tystiolaeth o bresenoldeb hyfforddiant diogelu data, gan gynnwys dyddiadau.

Mae darnau mwy penodol o waith angen eu cwblhau o hyd, gan gynnwys cwblhau'r gwaith gydag ysgolion yn addasu'r templed **ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth** wedi'i boblogi o flaen llaw; parhau i sicrhau bod **DPAau** yn eu lle ar gyfer pob ap a rhaglen a ddefnyddir; parhau i greu **DPIAau** lle mae prosesu risg uchel; cael **Cynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer mewn Trychineb** ar waith, a diweddarau'r **Templed Cynllun Cyhoeddi**. Mae hefyd angen gwneud gwaith i sicrhau bod cofnodion a dogfennau ysgol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd yn unol â'r ddogfen **Cyfnodau Cadw Ysgolion**.

Mae ysgolion yn parhau i ddangos eu bod yn deall eu **cyfrifoldebau** a'r goblygiadau fel y rheolydd data a'r disgwyliadau cyfreithiol yn sgil hynny. Mae ysgolion yn cysylltu â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn llawer amlach ynghylch gwahanol faterion diogelu data a byddant yn gofyn am fwy o **gyngor, cefnogaeth ac arweiniad**.

Mae angen i ysgolion **hunan-fonitro eu cydymffurfiaeth** a sicrhau bod archwiliadau diogelu data yn cael eu cynnal a bod ganddynt dystiolaeth o'u cydymffurfiaeth ar gyfer yr elfen atebolrwydd yn y ddeddfwriaeth. Mae angen i **swyddogaethau monitro** fod ar waith i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion roi adborth ar sesiynau hyfforddiant ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a rhoddir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.

Asesiad Sicrwydd Swyddog Diogelu Data Ysgolion (Tachwedd 2024)	Sicrwydd Rhesymol
<p>Mae'r rhan fwyaf o ysgolion bellach wedi mabwysiadu'r polisïau diogelu data allweddol a dylent fod yn monitro eu cydymffurfiaeth â pholisïau unigol. Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud o ran sicrhau bod gan ysgolion y Cytundebau Diogelu Data gofynnol ar gyfer yr apiau a'r rhaglenni a ddefnyddir. Mae cyfathrebu rheolaidd rhwng y Swyddog Diogelu Data Ysgolion ac ysgolion drwy newyddlenni a thrwy fwletinau wythnosol y Gwasanaeth Dysgu. Mae cynnydd yn y nifer o ysgolion sy'n cysylltu â'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion am gefnogaeth, cyngor ac arweiniad. Mae angen ymgymryd â gwaith pellach ar ddarnau penodol o waith i sicrhau bod yr holl ysgolion ar yr un lefel o gydymffurfiaeth ac yn agosach at gydymffurfio'n llawn, gan allu tystiolaethu hyn. Mae hefyd angen gwneud mwy o waith i sicrhau bod holl staff ysgolion wedi cwblhau hyfforddiant/hyfforddiant gloywi diogelu data a bod ysgolion yn ymgymryd â mwy o weithgareddau hunan-fonitro ac archwilio i sicrhau cydymffurfiaeth ac atebolrwydd.</p>	

8. Casgliadau a Chamau Nesaf

8.1. Casgliadau

- Mae cynnydd yn y nifer o ysgolion ac yn y nifer o gwestiynau, ymholiadau a cheisiadau am gefnogaeth y mae'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn eu derbyn

am gefnogaeth gan ysgolion, gyda **591.85** awr wedi'u recordio yn y CRM am gefnogaeth diogelu data rhwng 01.11.23 a 27.11.24.

- Mae cyfathrebu rheolaidd rhwng y Swyddog Diogelu Data Ysgolion ac ysgolion drwy newyddlenni a thrwy fwletinau wythnosol y Gwasanaeth Dysgu.
- Mae cynnydd arwyddocaol wedi'i wneud o ran adolygu a chreu Cytundebau Prosesu Data addas ar gyfer apiau a rhaglenni presennol a newydd a ddefnyddir gan ysgolion.
- Mae cynnydd wedi'i wneud i sicrhau bod gan ysgolion sydd â systemau CCTV Asesiad Effaith Diogelu Data (DPIA) addas ar waith.
- Mae ysgolion yn parhau i gael mewnbwn i ddatblygiadau a darnau o waith yr ymgymerydd â hwy i symud y rhaglen diogelu data yn ei blaen drwy'r Grŵp Gweithredol Diogelu Data Ysgolion.
- Mae angen ymgymryd â mwy o waith i sicrhau bod holl staff ysgolion wedi derbyn hyfforddiant diogelu data gloywi a sicrhau bod ysgolion yn cadw cofrestr o ba aelodau staff sydd wedi derbyn hyfforddiant a'r dyddiad.
- Mae'n rhaid gwneud mwy o waith i fonitro bod ysgol yn monitro ac yn archwilio eu cydymffurfiaeth â'r holl bolisiâu diogelu data ac yn gallu tystiolaethu cydymffurfiaeth.
- Mae'n rhaid ymgymryd â mwy o waith i sicrhau bod gan ysgolion ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth priodol a chyfredol.
- Mae angen gorffen a mabwysiadu swyddogaethau monitro i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion.
- Mae cynnydd yn parhau gyda gweithredoedd o fewn y *Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion* ac mae ysgolion yn dod yn agosach i gydymffurfio yn llawn gyda deddfwriaeth diogelu data.

8.2. Camau Nesaf

- Monitro'n weithredol bod ysgolion yn monitro eu cydymffurfiaeth â'r holl bolisiâu diogelu data. Gofyn am gael gweld tystiolaeth o gydymffurfiaeth gan ysgolion cyn i'r ymweliadau archwilio cydymffurfiaeth gael eu cynnal yn dilyn gweithrediad y ddeddfwriaeth diogelu data newydd.
- Parhau i greu ac adolygu Cytundebau Prosesu Data ar gyfer apiau a rhaglenni presennol a newydd, gan gynnwys cytundebau ar gyfer apiau a rhaglenni ble mae'r Cyngor hefyd ynghlwm.
- Parhau i gynnig a darparu hyfforddiant cyffredinol a phenodol i'r holl staff a llywodraethwyr ysgol. Ffurfioli trefniadau hyfforddiant gloywi gydag ysgolion i sicrhau bod staff yn derbyn hyfforddiant yn rheolaidd a gofyn i ysgolion ddarparu tystiolaeth o bresenoldeb hyfforddiant diogelu data, gan gynnwys dyddiadau.
- Parhau i fonitro bod yr holl ysgolion wedi gwaredu â dogfennau hanesyddol yn ddiogel i sicrhau nad oes unrhyw wybodaeth yn cael ei chadw heibio ei chyfnod cadw a bod ysgolion yn glynu at y ddogfen *Cyfnodau Cadw Ysgolion*.
- Parhau â'r gwaith o sicrhau bod risgiau diogelu data yn cael eu rheoli'n effeithiol, a bod Asesiadau Effaith Diogelu Data yn cael eu cwblhau ar gyfer gweithgareddau prosesu risg uchel, gan gynnwys DPIA ar gyfer ysgolion sydd â system CCTV.

- Y Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gwblhau'r gwaith o ran cefnogi ysgolion i addasu'r templed ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth sydd wedi'i boblogi o flaen llaw ar gyfer eu hanghenion unigol. I gynnwys cwblhau'r gwaith o greu templed ROPA a Chofrestr Asedau Gwybodaeth ar gyfer ysgolion uwchradd.
- Cwblhau'r *Cynllun Parhad Busnes* a'r *Cynllun Adfer mewn Trychineb* a'u rhannu ag ysgolion i'w mabwysiadu.
- Cwblhau a mabwysiadu swyddogaethau monitro i fonitro effeithiolrwydd y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion drwy ddarparu mwy o gyfleoedd i benaethiaid a staff ysgolion roi adborth ar sesiynau hyfforddiant ac ansawdd a defnyddioldeb y gwasanaeth, cyngor ac arweiniad a roddir dan y Cytundeb Lefel Gwasanaeth.
- Cwblhau'r darn o waith i gadarnhau pa gofnodion sydd angen eu trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd er mwyn sicrhau bod proses glir ac unffurf i'r holl ysgolion ei defnyddio.
- Cwblhau'r gwaith o greu templed *Cynllun Cyhoeddi* newydd i ysgolion ei addasu a'i fabwysiadu.
- Adolygu'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth presennol ar gyfer y Gwasanaeth Swyddog Diogelu Data Ysgolion.
- Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau i roi cefnogaeth i benaethiaid i ail-sgorio eu hatebion i'r cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol.
- Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gwblhau'r '*Polisi ar Rannu Gwybodaeth Bersonol mewn Argyfwng Iechyd Meddwl*' a'i rannu ag ysgolion i'w fabwysiadu.
- Paratoi ar gyfer y newidiadau a fydd yn digwydd o ganlyniad i'r *Data (Use and Access) (DUA) Bill* yn cael ei basio ac yn adleoli'r *UK GDPR* a *Deddf Diogelu Data 2018*. Gwneud y newidiadau sydd eu hangen i bolisïau, dogfennau allweddol a hyfforddiant a sicrhau bod ysgolion yn gwbl ymwybodol o'r newidiadau ac yn cydymffurfio.

ATODIAD A

STRATEGAETH DATBLYGU DIOGELU DATA YSGOLION 2023-24

DYDDIADAU ALLWEDDOL I YSGOLION WEITHREDU

FERSIWN 1

Mis gweithred yn cychwyn	Gweithred	Dyddiad gweithred angen ei gwblhau erbyn
Hydref 2023	<ul style="list-style-type: none"> • Addasu Templed Cofnodion Gweithgareddau Prosesu (ROPA) a Cofrestr Asedau Gwybodaeth Ysgolion (wedi ei boblogi yn barod) ar gyfer adlewyrchu trefniadau diogelu data penodol yr ysgol. Mi fydd sesiynau grŵp/sesiynau unigol yn cael eu cynnal lle bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn rhoi cymorth i ysgolion addasu'r templed. • (Os yn berthnasol)- Cwblhau DPIA CCTV- i'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion gynnal cyfarfodydd gyda ysgolion unigol er mwyn cwblhau DPIA CCTV wedi ei addasu o'r templed DPIA CCTV safonol. 	<p>Pob ysgol unigol gyda ROPA a Cofrestr Asedau Gwybodaeth ac wedi cadarnhau hyn ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 09.02.24</p> <p>Pob ysgol gyda system CCTV i gyd gyda DPIA CCTV cyfredol ar gyfer eu hysgol unigol nhw erbyn 09.02.24</p>
Chwefror 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion i fabwysiadu fersiynau diweddaraf o'r polisiau a'r canllawiau diogelu data wedi eu hadolygu: <ul style="list-style-type: none"> ○ Polisi Diogelu Data Ysgolion ○ Polisi Diogelwch Gwybodaeth Ysgolion ○ Polisi Digwyddiadau Diogelwch Data Ysgolion ○ Canllaw Diogelu Data Corff Llywodraethu Ysgolion ○ Canllaw ar Ddigwyddiadau Diogelwch Data 	<p>Ysgolion wedi mabwysiadu ac wedi cadarnhau ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 24.05.24</p>

<p>Ebrill 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgolion i dderbyn y fersiwn newydd o'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth am wasanaeth y Swyddog Diogelu Data Ysgolion (cytundeb presennol yn dod i ben ar 31 Mawrth 2024). • Ail-sgorio Atebion Cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol er mwyn rhoi darlun cyfredol yn dilyn gweithredu ar gweithredoedd o fewn y Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion. Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau er mwyn rhoi cymorth i Benaethiaid ail-sgorio yr atebion. 	<p>Ysgolion wedi derbyn ac arwyddo'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth newydd erbyn 24.05.24</p> <p>Sesiynau wedi eu cynnal a phob ysgol wedi ail-sgorio erbyn 28.06.24</p>
<p>Mawrth 2024 - Mehefin 2024</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnal Archwiliad Diogelu Data Blynyddol- Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn ymweld â phob ysgol unigol i adolygu trefniadau a cydymffurfiaeth diogelu data. I ganolbwyntio os mae ysgolion yn gallu tystiolaethu eu bod yn monitro eu cydymffurfiaeth â'r holl bolisiau diogelu data. 	<p>Swyddog Diogelu Data Ysgolion wedi cwblhau pob ymweliad unigol i ysgolion erbyn 28.06.24</p>

ATODIAD B

STRATEGAETH DATBLYGU DIOGELU DATA YSGOLION 2024-25

DYDDIADAU ALLWEDDOL I YSGOLION WEITHREDU

DRAFFT 1

Mis gweithred yn cychwyn	Gweithred	Dyddiad gweithred angen ei gwblhau erbyn
Hydref 2024	<ul style="list-style-type: none"> • Addasu Tabled Cofnodion Gweithgareddau Prosesu (ROPA) a Cofrestr Asedau Gwybodaeth Ysgolion (wedi ei boblogi yn barod) ar gyfer adlewyrchu trefniadau diogelu data penodol yr ysgol. Mi fydd sesiynau grŵp/sesiynau unigol yn cael eu cynnal lle bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn rhoi cymorth i ysgolion addasu'r templed. • (Os yn berthnasol)- Cwblhau DPIA CCTV- i'r Swyddog Diogelu Data Ysgolion gynnal cyfarfodydd gyda ysgolion unigol er mwyn cwblhau DPIA CCTV wedi ei addasu o'r templed DPIA CCTV safonol. 	<p>Pob ysgol unigol gyda ROPA a Cofrestr Asedau Gwybodaeth ac wedi cadarnhau hyn ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 23.05.25</p> <p>Pob ysgol gyda system CCTV i gyd gyda DPIA CCTV cyfredol ar gyfer eu hysgol unigol nhw erbyn 11.04.25</p>
Chwefror 2025	<ul style="list-style-type: none"> • Ail-sgorio Atebion Cwestiynau GDPR ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol er mwyn rhoi darlun cyfredol yn dilyn gweithredu ar gweithredoedd o fewn y Strategaeth Datblygu Diogelu Data Ysgolion. Swyddog Diogelu Data Ysgolion i gynnal sesiynau er mwyn rhoi cymorth i Benaethiaid ail-sgorio yr atebion. • Mabwysiadu'r Cynllun Parhad Busnes a'r Cynllun Adfer mewn Trychineb a sicrhau bod y rhain wedi cael eu diwygio i adlewyrchu anghenion unigol yr ysgol. 	<p>Sesiynau wedi eu cynnal a phob ysgol wedi ail-sgorio erbyn 23.05.25</p> <p>Yr holl ysgolion i sicrhau bod ganddynt <i>Gynllun Parhad Busnes a Chynllun Adfer mewn Argyfwng</i> erbyn 20.06.25</p>

<p>Mawrth 2025</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mabwysiadu'r 'Polisi ar Rannu Gwybodaeth Bersonol mewn Argyfwng Iechyd Meddwl' newydd. Mae hwn yn bolisi newydd sydd angen ei fabwysiadu yn dilyn arweiniad gan yr ICO. 	<p>Yr holl ysgolion i fabwysiadu'r polisi a chadarnhau ar yr Adolygiad Rheolaeth Ysgol erbyn 18.07.25</p>
<p>Ebrill 2025</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mabwysiadu ac addasu'r templed Cynllun Cyhoeddi newydd - i sicrhau bod y templed yn cael ei addasu'n benodol i adlewyrchu cyhoeddiadau unigol yr ysgol ac i sicrhau ei fod ar gael yn gyhoeddus (i'w rannu ar wefannau ysgolion neu drwy ffyrdd priodol eraill). Gall y Swyddog Diogelu Data Ysgolion roi cymorth. 	<p>Yr holl ysgolion i sicrhau bod y templed <i>Cynllun Cyhoeddi</i> newydd wedi'i addasu, ei fabwysiadu a'i wneud ar gael yn gyhoeddus erbyn 18.07.25</p>
<p>Medi 2024 - Gorffennaf 2025</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sicrhau bod yr holl staff ysgolion wedi derbyn hyfforddiant/hyfforddiant gloywi sy'n addas ar gyfer eu rôl swydd yn ystod y flwyddyn a bod cofnod yn cael ei gadw o bwy sydd wedi cwblhau'r hyfforddiant a phryd. Bydd y Swyddog Diogelu Data Ysgolion yn cysylltu ag ysgolion unigol i sicrhau bod holl staff ysgolion wedi derbyn hyfforddiant diogelu data diweddar. • Sicrhau bod mecanweithiau ar waith i fonitro cydymffurfiaeth yr ysgol â gofynion diogelu data, gan gynnwys cydymffurfiaeth â pholisïau a bod monitro ac archwiliadau cydymffurfiaeth rheolaidd yn digwydd. Defnyddio offerynnau a ddarperir megis y ddogfen '<i>Rhestr Wirio Polisiâu Diogelu Data</i>', y '<i>Ffurflen Archwilio Diogelwch Gwybodaeth Ysgolion</i>' ac Adolygiad Rheolaeth Ysgol. Gall y Swyddog Diogelu Data Ysgolion roi cymorth. • Gweithredu proses i sicrhau bod yr holl ddogfennau a chofnodion ffisegol a digidol yn cael eu cadw'n unol â'r ddogfen <i>Cyfnodau Cadw Ysgolion</i>. Gall y Swyddog Diogelu Data Ysgolion roi cefnogaeth. 	<p>Holl ysgolion i sicrhau bod hyfforddiant diogelu data perthnasol wedi'i gwblhau gan holl staff yr ysgol erbyn 18.07.25</p> <p>Yr holl ysgolion i sicrhau bod mecanweithiau ar waith i fonitro ac archwilio cydymffurfiaeth yr ysgol â gofynion deddfwriaeth diogelu data (parhaus)</p> <p>Yr holl ysgolion i sicrhau bod proses ar waith i gadw'r holl ddogfennau a chofnodion yn unol â'r ddogfen <i>Cyfnodau Cadw Ysgolion</i> (parhaus)</p>